

ΙΟΒΕ: Σε υψηλό 11 μηνών ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα

Κάμψη της απαισιοδοξίας και βελτίωση της δραστηριότητας

Σημαντική ενίσχυση κατέγραψε ο δείκτης οικονομικού κλίματος τον Μάρτιο σε εναρμόνιση με την ευρωπαϊκή τάση.

Όπως προκύπτει από την έρευνα οικονομικής συγκυρίας του ΙΟΒΕ ο δείκτης διαμορφώθηκε στις 96,9 μονάδες, έναντι 91,9 μονάδων τον Φεβρουάριο. Πρόκειται, σύμφωνα με την έρευνα, για την υψηλότερη επίδοση από τον Απρίλιο του 2020. Καταγράφεται επίσης βελτίωση των προσδοκιών σε όλους τους τομείς της οικονομίας, ηπιότερη στη Βιομηχανία και

τις Κατασκευές, εντονότερη στο Λιανικό Εμπόριο και τις Υπηρεσίες, τομείς στους οποίους άλλωστε αναμένεται επανέναρξη της δραστηριότητας.

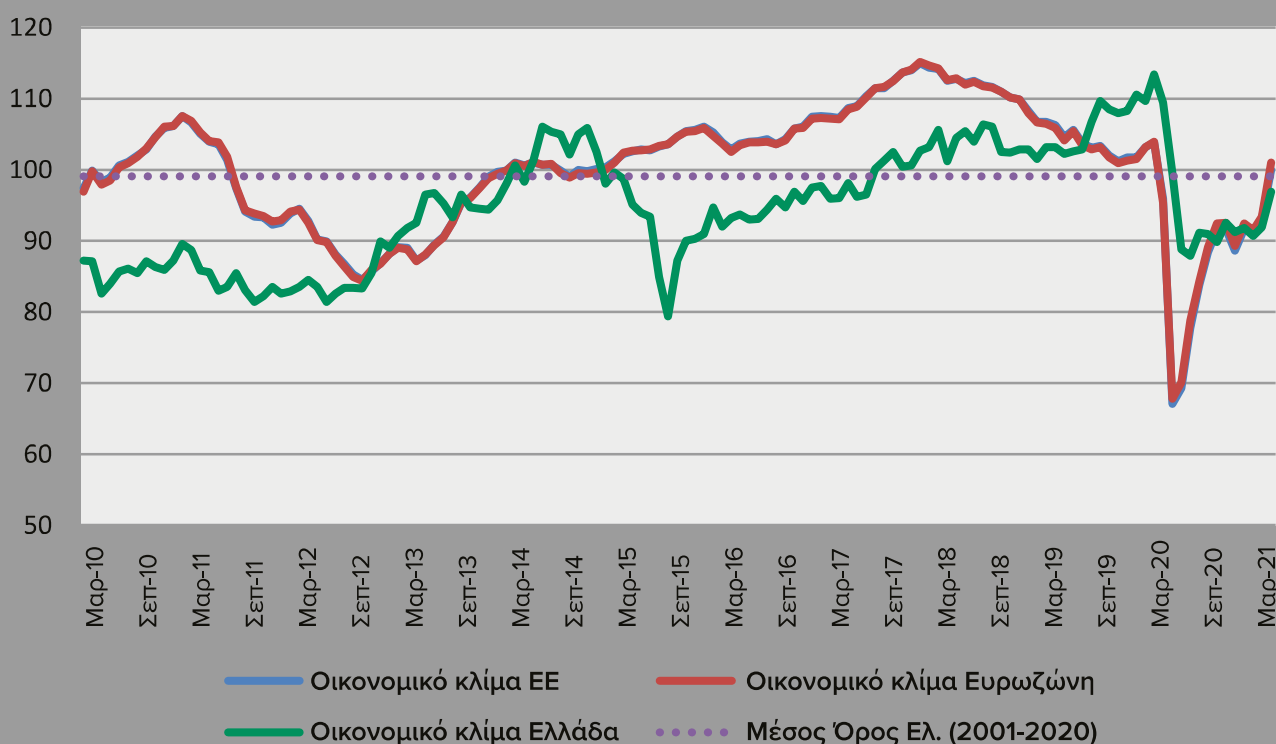
Παράλληλα, βελτιώθηκε σημαντικά και η καταναλωτική εμπιστοσύνη. Καθώς καταγράφεται γενικευμένη κάμψη της απαισιοδοξίας, φαίνεται πως δημιουργούνται διστακτικές ίσως αλλά ορατές προσδοκίες βελτίωσης της δραστηριότητας το επόμενο χρονικό διάστημα αναφέρει η έρευνα.

Ασφαλώς, η έντονη επιδείνωση των επι-

δημιολογικών δεδομένων από το πρώτο δεκαήμερο του Μαρτίου, σε συνδυασμό με την ενίσχυση των ήδη αυστηρών μέτρων που ακολούθησε, αναζωπύρωσαν τις εστίες αβεβαιότητας σχετικά με την εξέλιξη και τις επιπτώσεις της πανδημίας στη χώρα, αναδεικνύοντας εκ νέου την ισχυρή και απρόβλεπτη δυναμική της, τονίζει.

Ωστόσο, η πρόοδος στη διαδικασία του εμβολιασμού και οι περισσότερες δυνατότητες ανίχνευσης του ιού, επιτρέπουν το σχεδιασμό για τη σταδιακή άρση προ-

Δείκτες Οικονομικού Κλίματος ΕΕ-27 και Ελλάδα (1990-2018=100, εποχικά εξομαλυσμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

σεχώς των περιοριστικών μέτρων και την τμηματική επαναλειτουργία της οικονομίας.

Αυτή η προοπτική επηρεάζει κυρίως τις προσδοκίες των νοικοκυριών, αλλά και τομείς που βρίσκονται επί μακρόν σε αναστολή λειτουργίας, όπως το Λιανικό Εμπόριο και ο Τουρισμός, αμφότεροι με σημαντική βαρύτητα για την ελληνική οικονομία. Πέρα από τις εξελίξεις στα επιδημιολογικά δεδομένα, οι αποφάσεις της οικονομικής πολιτικής τους επόμενους μήνες, στην Ευρώπη και εγχωρίως, θα είναι κρίσιμες για την εξέλιξη του οικονομικού κλίματος και τη διαμόρφωση προϋποθέσεων "επιστροφής στην κανονικότητα".

Αναλυτικότερα:

- στη Βιομηχανία, το αρνητικό ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τις παραγωγελίες και τη ζήτηση υποχώρησε ήπια, οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα αποκλιμακώθηκαν σημαντικά και οι θετικές προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες εξασθένισαν ήπια.
- στις Κατασκευές, οι αρνητικές προβλέψεις για την παραγωγή αμβλύνθηκαν οριακά, σε αντίθεση με τις προβλέψεις για την απασχόληση οι οποίες ενισχύθηκαν ελαφρά.
- στο Λιανικό Εμπόριο, οι αρνητικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις αμβλύνονται αισθητά, ενώ οι θετικές προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξή τους εξασθενούν ήπια με το ύψος των αποθεμάτων να αποκλιμακώνεται.
- στις Υπηρεσίες, οι αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων εντάθηκαν ελαφρά, οι αντίστοιχες για τη ζήτηση μεταβλήθηκαν ήπια, ενώ οι αρνητικές προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξή της βελτιώθηκαν σημαντικά στην Καταναλωτική Εμπιστοσύνη, οι αρνητικές προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας αμβλύνονται σημαντικά, όπως

ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΔΕΙΚΤΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΣ ΒΑΛΑΒΑΝΙΩΤΗ,
*Ερευνητικής Συνεργάτιδας, Τδρμα
Οικονομικών και Βιομηχανικών
Ερευνών - IOBE*

ΜΙΧΑΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ,
*Επικεφαλής Τμήματος
Μακροοικονομικής Ανάλυσης
και Πολιτικής, Τδρμα Οικονομικών
και Βιομηχανικών Ερευνών - IOBE*

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα υπολογίζεται από το IOBE, στο πλαίσιο εναρμονισμένου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (DG ECFIN). Συνιστώσες του είναι δείκτες προσδοκιών σε τέσσερις τομείς (Βιομηχανία, Κατασκευές, Λιανικό Εμπόριο, Υπηρεσίες) και ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης. Οι επιμέρους δείκτες καθορίζονται κάθε μήνα από αξιολογήσεις επιχειρήσεων και νοικοκυριών για πτυχές της τρέχουσας κατάστασης και προβλέψεις τους για την προσεχή περίοδο. Λειτουργούν συχνά ως πρόδρομοι δείκτες για επενδυτικές και καταναλωτικές αποφάσεις. Μέσα στην πανδημία, ο δείκτης αντανάκλα την υψηλή μεταβλητότητα στην οικονομία. Στην πιο πρόσφατη μέτρηση, για τον Μάρτιο, ενισχύθηκε σημαντικά, στις 96,9 μονάδες, το υψηλότερο επίπεδο από τον περυσινό Απρίλιο. Οι προσδοκίες βελτιώθηκαν σε όλους τους τομείς, ηπιότερα στη Βιομηχανία και τις Κατασκευές, περισσότερο στο Λιανικό Εμπόριο και τις Υπηρεσίες. Σημαντικά ενισχύθηκε και η καταναλωτική εμπιστοσύνη. Η άνοδος του δείκτη σημειώθηκε ύστερα από τετράμηνο

σταθερότητάς του, κυρίως από την παρόμοια εξέλιξη των προσδοκιών στη Βιομηχανία και σχετική καλυτέρευσή τους στις Κατασκευές. Η γενικευμένη κάμψη της απαισιοδοξίας τον Μάρτιο αναδεικνύει διστακτικές, αλλά ορατές προσδοκίες βελτίωσης της δραστηριότητας την προσεχή περίοδο. Αυτή την εξέλιξη ευνοεί η μεταγενέστερη της έρευνας του Μαρτίου χαλάρωση των περιορισμών στη λειτουργία του Λιανικού Εμπορίου και στις μετακινήσεις, παρά την επιδείνωση των επιδημιολογικών δεδομένων. Ωστόσο, η πρόοδος στη διαδικασία του εμβολιασμού και οι νέες δυνατότητες ανίχνευσης του ιού, επιτρέπουν το σχεδιασμό για τμηματική επαναλειτουργία της οικονομίας. Η προοπτική αναμένεται να επηρεάσει κυρίως τις προσδοκίες των νοικοκυριών, αλλά και τομείς όπως ο Τουρισμός και οι Μεταφορές, με σημαντική βαρύτητα για την ελληνική οικονομία. Εκτός από τα επιδημιολογικά δεδομένα, οι αποφάσεις της οικονομικής πολιτικής τους επόμενους μήνες, στην Ευρώπη και εγχωρίως, θα είναι κρίσιμες για τη διαμόρφωση προϋποθέσεων «επιστροφής στην κανονικότητα».

και οι αντίστοιχες για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, ενώ παράλληλα βελτιώνονται οι εκτιμήσεις για μείζονες αγορές και εξασθενεί η πρόθεση για αποταμίευση.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Μικρή ενίσχυση στις επιχειρηματικές προσδοκίες, κυρίως λόγω έντονης αποκλιμάκωσης των αποθεμάτων

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία ενισχύθηκε τον Μάρτιο στις 100,8 (από 98,9 τον Φεβρουάριο) μονάδες, επίπεδο ωστόσο σαφώς χαμηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (108,7 μον.).

Από τις μεταβλητές του δείκτη, το αρνητικό ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και την τρέχουσα ζήτηση ενισχύθηκε ήπια, το ύψος των αποθεμάτων υποχώρησε έντονα, ενώ το ισοζύγιο προβλέψεων για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες εξασθένησε ελαφρά. Αναλυτικά: α) Σε ότι αφορά το επίπεδο παραγγελιών και τρέχουσας ζήτησης, ο αρνητικός δείκτης ενισχύθηκε ήπια τον Μάρτιο, στις -17 μονάδες (από -14 μον. τον Φεβρουάριο), με το 27% των επιχειρήσεων να δηλώνουν χαμηλές για την εποχή παραγγελίες και το 10% να αναφέρει το αντίθετο.

β) Στις προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες, το σχετικό ισοζύγιο εξασθένησε ελαφρά και διαμορφώθηκε στις +19 μονάδες (από +22), με το 31% (από 35%) των επιχειρήσεων να προβλέπει αύξηση της παραγωγής του το επόμενο τρίμηνο και μόλις το 12% (από 13%) μείωσή της.

γ) Στα αποθέματα έτοιμων προϊόντων, το σχετικό ισοζύγιο περιορίστηκε αισθητά και διαμορφώθηκε στις +9 (από +21) μονάδες, με το 22% (από 27%) των επιχειρήσεων να αναφέρει υψηλά για την εποχή αποθέματα και το 13% (από 6%) να δηλώνει το αντίθετο. δ) Στους δείκτες εξαγωγικής δραστηριότητας καταγράφηκαν τον Μάρτιο πτωτικές τάσεις: οι θετικές εκτιμήσεις για τις εξαγωγές

κατά το τελευταίο τρίμηνο επιδεινώθηκαν ήπια, στις +11 μονάδες (από +16), οι αρνητικές εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού εξασθένησαν ελαφρά, στις -6 (από -2) μονάδες όπως και οι θετικές προβλέψεις για εξαγωγές τους προσεχείς μήνες οι οποίες διαμορφώθηκαν στις +22 μονάδες (από +28).

ε) Οι θετικές προβλέψεις για τις πωλήσεις τους προσεχείς μήνες υποχώρησαν οριακά και το ισοζύγιο διαμορφώθηκε στις +29 μον. από +30, με το 43% (από 42%) των επιχειρήσεων να αναμένει άνοδο πωλήσεων το προσεχές χρονικό διάστημα και το 13% (από 12%) μείωσή τους. Παράλληλα, ο ήπια θετικός δείκτης εκτιμήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις υποχώρησε ελαφρώς και διαμορφώθηκε στις +4 (από +8) μονάδες, με το 25% (από 22%) των ερωτηθέντων να προβλέπει μείωσή τους.

στ) Οι μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής περιορίστηκαν ελαφρώς, στους 4,6 μήνες, με το ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού να ενισχύεται ήπια, στο 75,0% (από 73,6%). ζ) Ο δείκτης προβλέψεων για την απασχόληση ενισχύθηκε σημαντικά, στις +7 μονάδες (από -7 μονάδες), με το ποσοστό των επιχειρήσεων που προβλέπει άνοδο απασχόλησης το προσεχές τρίμηνο να παραμένει στο 10% και μόλις το 3% (από 17%) να αναμένει υποχώρηση.

η) Το ισοζύγιο στις προβλέψεις για τις μεταβολές των τιμών ενισχύθηκε οριακά στις +12 μονάδες, με το 77% (από 76%) των επιχειρήσεων να μην αναμένει μεταβολές τους το προσεχές τρίμηνο και ένα 17% (από 18%) να αναμένει άνοδό του. Σε επίπεδο βασικών τομέων, οι προσδοκίες στα Καταναλωτικά αγαθά ενισχύθηκαν στις 96,3 μονάδες (από 92,4 μον.). Σημειώθηκε μικρή βελτίωση στις παραγγελίες και τη ζήτηση, ενώ παράλληλα τα αποθέματα αποκλιμακώθηκαν σημαντικά και οι εκτιμήσεις για την παραγωγή τους προσεχείς 3-4 μήνες υποχώρησαν ήπια. Στα Κεφαλαιουχικά αγαθά ο δείκτης υποχώρησε έντονα, στις 108,5 (από 117,7) μονάδες. Η υποχώρηση προήλθε κυρίως από την έντονη επιδείνωση στις

προβλέψεις για την παραγωγή τους 3-4 προσεχείς μήνες, με τις παραγγελίες και τη ζήτηση να κινούνται οριακά πτωτικά, ενώ το ύψος των αποθεμάτων ενισχύθηκε ήπια. Οριακή βελτίωση παρουσίασε ο δείκτης στα Ενδιάμεσα αγαθά, στις 105,5 (από 104,6) μονάδες, με τις αρνητικές εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση να ενισχύονται αισθητά, ενώ παράλληλα οι θετικές προβλέψεις για την παραγωγή τους 3-4 ερχόμενους μήνες βελτιώθηκαν οριακά και τα αποθέματα αποκλιμακώθηκαν.

Ενίσχυση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, λόγω κυρίως της καλύτερης των προβλέψεων για την οικονομική κατάσταση της χώρας

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης ενισχύθηκε σημαντικά τον Μάρτιο και διαμορφώθηκε στις -39,5 (από -46,2) μονάδες, επίπεδο που παραμένει πολύ χαμηλότερο εκείνου πριν ένα χρόνο (-16,5 μονάδες).

Η βελτίωση των προσδοκιών των νοικοκυριών σημειώθηκε παρά τη νέα, ιδιαίτερα ισχυρή έξαρση της πανδημίας από το τέλος Φεβρουαρίου, που οδήγησε τον Μάρτιο σε περαιτέρω ενίσχυση των μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας και παράταση της αναστολής λειτουργίας σε κλάδους και δραστηριότητες.

Από την άλλη πλευρά, η διαδικασία του εμβολιασμού κλιμακώνεται συνεχώς, οι δυνατότητες ανίχνευσης του ιού και η ευχέρεια πρόσβασης σε αυτές αυξάνονται, εξελίξεις που επιτρέπουν το σχεδιασμό για τη σταδιακή άρση προσεχώς των περιοριστικών μέτρων και την τμηματική επανалειτουργία της οικονομίας. Τονωτικά στην καταναλωτική εμπιστοσύνη εκτιμάται ότι επενέργησε και η επέκταση της εκπιωτικής περιόδου τον Μάρτιο. Παρά τη σημαντική ενίσχυση του δείκτη, η υποχώρησή του στην προηγούμενη περίοδο διατηρεί τους Έλληνες καταναλωτές στην κατάρταξη ως προς τους περισσότερο απαισιόδοξους καταναλωτές στην ΕΕ στην πρώτη θέση.